

Aportació de Dolors Solano al treball: Passat Industrial a Cornellà de Llobregat. El treball el podreu veure aquí: <http://seniorlab.citilab.eu/?p=3977>.

ARTICLE: INDUSTRIALITZACIÓ CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Treball de Industrialització, presentat per: Nuria Angles, Neus Sevilla, Rosa Garvi, Consol Badenes, Teresa Jimenez i Antonio Muntanyola, ens parla evidentment tal com indica el seu títol de les empreses que es van situar en aquesta localitat del Baix Llobregat. Però Cornellà es molt més que indústria, es cultura, es agricultura, es historia, tenim un magnífic recull de masies, algunes de elles emblemàtiques, altres que van ser importants però per qüestions diverses com ara: espoli, estat ruïnós o desinterès, han desaparegut. En el seu dia quan van decidir realitzar aquest treball, també hi havia l'interès de afegir informació que toqués la part històrica de Cornellà, vaig visitar la Biblioteca Nacional de Catalunya, amb el grup que encapçalava aquest treball, ens vam adonar que l'abast d'aquesta part era massa feixuga i que de fet els historiadors ja havien fet la seva feina, de totes maneres vam sol·licitar copia de tota aquesta informació i de la qual es va fer càrrec: Antonio Muntanyola.

Temps mes tard, vaig tornar a fer recerca de forma online i buscant i rebuscant en la Biblioteca Nacional de Catalunya, a l'apartat "Pergamins", "Arxiu fotogràfic-Estudi de la Masia Catalana (Centre Excursionista de Catalunya)" i "Arxiu fotogràfic-Col·leccions fotogràfiques (Centre Excursionista de Catalunya)", (ja sabeu que avui hi ha molta documentació digitalitzada a la qual tothom te accés), m'ha proporcionat dades força interessants.

Ens parla de noms com ara:

- Benvinguda Salat (1343)

Títol 1343, febrer 5. Establiment. [Barcelona]

Descripció Benvinguda Salat, esposa de Pere Mateu i filla de Ferrer Salat, de la parròquia de Santa Maria de Cornellà, fa Establiment de terra a Berenguer Maçanet, de Cornellà, d'un tros de terra situat a l'indret dit "La Parellada" de Cornellà de Llobregat

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1343

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 219, Reg. 12974

- Bartomeu Ribera (1373)

Títol 1373, setembre 20. Censal mort. [Cornellà de Llobregat]

Descripció Bartomeu Ribera, mercader de Barcelona, dona possessió d'un censal de 20 sous anuals de pensió a Pere Bremona, canonge de Barcelona, creat sobre una peça de terra situada al lloc dit "la Gavarra" a Cornellà de Llobregat

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1373

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 342, Reg. 13354

- Jacinta Oliver (1438)

Títol 1438, febrer 2. Capítols matrimonials. Cornellà de Llobregat

Descripció Capítols matrimonials entre Jacinta Oliver, filla de Bernat Oliver, difunt, i de Maria, de la parròquia de Santa Maria de Cornellà de Llobregat, i Miquel Abril, fill d'Arnau Abril i de Sança. Jacinta Oliver porta com a dot una peça de terra que té a Cornellà pel deganat de la seu de Barcelona

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1438

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 219, Reg. 12979

- Vicenç Peçoles (1450)

Títol 1450, febrer 17. Àpoca. Sant Boi de Llobregat

Descripció Vicenç Peçoles, de Santa Maria de Cornellà, i la seva muller Bonanada

reconeixen a Pere Ferrer, de Sant Joan Despí, que n'han rebut 9 ll. per un censal mort de 12 s. 11 d. que li han venut

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1450

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 64, Reg. 20125

- Vicenç Peçoles/Bonanata (1450)

Títol 1450, febrer 17. Censal mort. Sant Boi de Llobregat

Descripció Vicenç Peçoles de Cornellà de Llobregat i la seva esposa Bonanata venen un censal a Pere Ferrer de Sant Joan Despí

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1450

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 449, Reg. 11989

- Francesc de Ribes (1481) (1515)

Títol 1481, gener 22. Establiment. Cornellà de Llobregat

Descripció Francesc de Ribes, donzell de Barcelona, i la seva mare Elionor, esposa de Bernat de Ribes, estableixen a Vicenç Ferrer, de Cornellà, una peça de terra dita El Cogoll, situada a la dita vila

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1481

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 452, Reg. 11689

- Eufrasina Pi vidua de Vicenç Ferrer (1487)

Títol 1508, agost 3. Testament. Cornellà de Llobregat

Descripció Eufrasina Pi, vídua de Vicenç Ferrer, de Cornellà de Llobregat, fa Testament elegint com a marmessors als seus fills Gabriel i Joan Pi

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1508

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 284, Reg. 12570

- Eufrasina esposa de Gabriel Pi

Títol 1487, setembre 22. Establiment. Barcelona

Descripció Eufrasina, esposa de Gabriel Pi, de Cornellà de Llobregat, filla de Vicenç Passoles, fa Establiment a Jaume Vendrell, menestral de Sant Boi de Llobregat, d'una peça de terra situada al lloc dit "Mayans", prop del camí reial, de Cornellà, a cens de 3 sous de Barcelona i 2 pollastres d'entrada

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1487

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 217, Reg. 12857

- Abadessa del Monestir de Sant Pere de les Puelles (1570)

Títol 1570, maig 6. Precari. Barcelona

Descripció El procurador de l'abadessa del monestir de Sant Pere de les Puelles confirma a Joan Pi, pagès de la parròquia de Santa Maria de Cornellà, l'establiment emfitèutic que ja tenia sobre una gran peça de terra on hi havia antigament el Mas Gomar (dit també Ysern) anorreat per les inundacions del Llobregat i que ara es coneix com "L'Aigua Morta";

aquesta peça pagava al monestir tributs agraris en espècie, reduïts després a un cens de 30 sous a més d'una compensació de 8 sous per la pèrdua de les prestacions personals de l'antic mas. També li confirma un altre Establiment al lloc dit "Les Closes", antigament a cens de 10 sous. Atès això i els drets de domini del monestir, fixa en 3 lliures i 4 sous el cens anual que li caldrà pagar d'ara endavant per l'establiment de les dues peces

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1570

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 323, Reg. 19338

- Jaume Famades (1590)

Titol 1590, novembre 3. Violari. Barcelona

Descripció Jaume Famades, propietari del Mas Famades del Prat de Llobregat, conjuntament amb la seva muller Jerònima, ven a Pere Famades de Santa Maria de Cornellà un violari de 2 vides (la del comprador i la de l'infanta Isabel, filla de Felip II) de 30 lliures de pensió anual i 208 lliures de preu, per les quals fa època al peu del document, especificant les modalitats del pagament.

Editor Biblioteca de Catalunya

Data de publicació 2012 – Data del document original 1590

Font Document original: Biblioteca de Catalunya. Perg. 5 GF, Reg. 18325

I per que aquesta informació està localitzada a la Biblioteca Nacional de Catalunya?, doncs perquè a l'època les poblacions del Baix Llobregat estaven vinculades per cens a Barcelona, per poc temps això si.

ENCICLOPEDIA.CAT

Les Franqueses del Llobregat

Nom donat antigament als llocs de Sant Just Desvern (Baix Llobregat) i de les Corts de Sarrià, els habitants dels quals, tot i pertànyer al territori de Barcelona fins al decret de Nova Planta, foren lliures de tota mena de lleudes reials, mesuratge o dret dels còps i d'altres tributs.

Eren sota la jurisdicció del batlle reial de les Franqueses del Vallès, Llobregat i Maresme. Abans del s. XIV pertanyien a les Franqueses del Llobregat Santa Creu d'Olorda, Esplugues de Llobregat, Sant Joan Despí, Cornellà de Llobregat, Santa Eulàlia de Provençana, Sants i Sant Boi de Llobregat, però aquests llocs foren alienats per la corona.

<http://www.enciclopedia.cat/EC-GEC-0028108.xml>

WIKIPEDIA – CORNELLÀ DE LLOBREGAT

Història

Cornellà de Llobregat té una història definida per tres factors principals: la proximitat de la ciutat de Barcelona, el fet de ser un territori de pas – com tota la comarca del Baix Llobregat – de les vies d'entrada i sortida de la capital de Catalunya, i la presència del riu Llobregat. El seu nom fa referència a un origen romà (Cornelianum) del qual en queden vestigis a la zona del barri Centre entre l'església parroquial de Santa Maria i el Castell.[1]

També hi ha restes visigòtiques, i la primera referència escrita data del 980. Ja existia una església, i una torre de defensa contra els sarraïns al mateix lloc que l'actual Castell (construït el segle XIV). La ciutat fou incorporada al territori de Barcelona al segle XIII i, per poc temps, va pertànyer a les Franqueses del Llobregat. Cornellà era una important zona agrícola, dominada pels masos fins al segle XVIII.

Les columnes que presideixen l'accés a l'edifici de l'Ajuntament, veritables joies de l'art preromànic català, van ser trobades en una reforma de l'any 1928.

Tot indica que en el lloc on actualment està l'edifici consistorial s'hi va construir en el segle V una església primitiva que va fer les funcions de primer temple parroquial. Al segle X, la consolidació del nucli de poblament va motivar l'engrandiment de l'església primitiva. En aquest moment s'afegiren les dues columnes que eren el suport de l'arc principal de l'església. Els estudiosos de la història de l'art destaquen la similitud dels capitells amb altres monuments catalans de la mateixa època (potser eren artistes de la mateixa escola) i la influència de l'art del Califat de Còrdova.

L'any 1716 la ciutat se separà de Barcelona pel Decret de Nova Planta, i va passar a formar part de la comarca del Baix Llobregat. L'any 1819 té lloc un canvi important amb la inauguració del Canal de la Infanta: es desenvolupa el regadiu i hi ha un extraordinari procés d'industrialització. El ferrocarril arriba el 1854. Durant un segle el sector tèxtil esdevé la base econòmica del municipi, i alhora, creixen els nuclis de població separats del

Centre (barris de Riera, Almeda, Pedró, la Gavarra). L'any 1910 l'empresa Siemens AG es va establir a Cornellà.

A partir de 1950, es multiplica l'arribada de nous habitants i el procés industrialitzador i urbanístic, sovint desordenat. Es construeix el barri de Sant Ildefons (anys 60) i Font Santa (1974). S'arriba a 100.000 habitants el 1979. Aquest creixement ha fet confluïr a Cornellà de Llobregat persones de diverses procedències, aportant la seva personalitat, la seva cultura i la seva història a la pròpia de la ciutat. El moviment associatiu i les festes que s'hi realitzen fan patent aquesta varietat i riquesa de continguts culturals.

En els darrers vint-i-cinc anys, l'Ajuntament democràtic ha portat a terme un procés de lenta recuperació del municipi en tots els ordres. S'ha racionalitzat l'expansió urbanística i s'han fet arribar els serveis i equipaments a tota la població. Han nascut tres grans zones verdes, els parcs de Can Mercader, de la Infanta i de la Ribera (ara desaparegut amb la construcció de l'estadi del RCD Espanyol). Avui el teixit econòmic de Cornellà està molt més equilibrat, acull nombroses empreses de logística i també de vinculades a la nova economia.

https://ca.wikipedia.org/wiki/Cornell%C3%A0_de_Llobregat